

вивчення як курсу в цілому, так і конкретних тем. Такими формами можуть бути проблемні лекції з прийомами евристичної бесіди, лекції-дискусії, ділові та рольові ігри, дискусійний аналіз ситуацій з економічної практики.

Особливу зацікавленість, на наш погляд, викликає застосування нетрадиційних форм активізації навчального процесу. Використання сучасних методів допомагає студентам у засвоєнні проблем найактуальніших тем навчального курсу. Зокрема, викладачами кафедри розроблено комплекс індивідуальних завдань, який містить теоретичні завдання, що відрізняються від традиційних форм своєю оригінальністю, доступністю, конкретністю постановочних питань. Аналіз економічних процесів та їх відображення в економічній думці на різних етапах розвитку європейської цивілізації дозволяють студентам по-новому глянути на реальні ринкові відносини.

Практика свідчить, що використання традиційних форм навчання результативно лише у комплексі з нетрадиційними формами і методами. Метою навчання повинно стати не стільки запам'ятовування конкретних даних, скільки усвідомлення загальних закономірностей, причинно-наслідкових зв'язків у функціонуванні і розвитку економічних систем, що дозволить майбутнім економістам розв'язувати нестандартні завдання, приймати розумні рішення в нетипових умовах.

*Н. П. Гончарова*, проф.,  
*І. С. Капарулін*, асистент,  
кафедра економіки підприємств

## **МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОГО СЕМІНАРУ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО СПРЯМУВАННЯ**

З метою набуття практичного досвіду вивчення базових навчальних дисциплін на кафедрі економіки підприємства проводяться студентські наукові семінари. Методика проведення таких семінарів має здебільшого міждисциплінарне спрямування, що дозволяє студентам розширити і поглибити знання не тільки з конкретної навчальної дисципліни, а й відслідкувати зв'язок між кількома дисциплінами.

Майбутнім фахівцям — випускникам університету доведеться вирішувати важливі завдання створення інноваційних підприємств, формування їх структури, яка спроможна вирішити проблеми і досягти заданої мети. Сучасна структура підприємства має бути динамічною і змінювати свої параметри до виконання тих завдань, які виникають у процесі створення інновацій. Як відомо, організаційні структури створюються для досягання певних цілей. У свою чергу цілі формуються шляхом аналізу думок і припущень, форм і методів їх досягнення силами творчого колективу. Продуманий підхід до структури підприємства і її інноваційної діяльності дозволяє правильно підбирати творчі колективи, створювати атмосферу інноваційного мислення, пошуку, взаємних консультацій, визначати чіткі цілі, забезпечувати їхнє ефективне і повне досягнення. Це дає можливість визначати контури інноваційної стратегії, формувати засади інноваційної політики підприємств. Саме бездоганне володіння технологією створення інноваційного підприємства вкрай необхідне сьогодні майбутнім бакалаврам і магістрам.

Основні знання та навички з вказаної технології студенти університету отримують у межах науково-практичних семінарських занять. Так, протягом тривалого часу кафедра проводить наукову секцію «Науково-методичні та прикладні засади забезпечення інноваційно-інвестиційної моделі розвитку підприємства» проблемного семінару. У межах відзначеної проблематики секції студенти отримують можливість поглиблено і, що головне, самостійно вивчити інноваційну та інвестиційну діяльність підприємства, відслідкувати безпосередній зв'язок між цими видами діяльності, оскільки інновації є опосередкованою формою інвестування.

Саме в процесі підготовки курсової роботи з обраної теми студенти отримують можливість провести критичний аналіз науково-теоретичних та методичних поглядів стосовно вказаних надактуальних інноваційно-інвестиційних проблем, обґрунтувати своє власне бачення їх вирішення.

Як свідчить досвід підготовки курсових робіт і особливо їх захист на засіданні секції, дана науково-практична проблематика визиває досить високу зацікавленість студентів. Ще на етапі вибору теми курсової роботи відбуваються активні змістовні обговорення з науковим керівником і щодо структури роботи, і форми викладення матеріалу, і залучення наукової літератури для написання тексту. Активна бібліографічна робота, реферування наукової літератури збагачує і розширює знання не тільки з об-

раної теми, а й формує його загальну економічну ерудицію, розкриваючи все багатство обраної спеціальності. В процесі захисту курсових робіт студенти демонструють ґрунтовні знання, формують пропозиції щодо проблем інноваційної діяльності підприємства, активно дискутують, пропонуючи власне бачення розробки інноваційних механізмів та їх реалізації в досить складних економічних умовах господарювання.

В подальшому кафедра має на меті активізувати науково-дослідницьку роботу студентів, залучати їх до самостійного осмисленого вивчення сучасних інноваційних напрямків діяльності підприємства особливо в контексті розробки і реалізації інноваційної моделі розвитку національної економіки як однієї з умов розширення інтеграції з міжнародними інноваційно-розвиненими діловими агентами та альянсами.

*Гордієнко В.М., старш. викл.,  
кафедра стратегії підприємств*

## **ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК БАКАЛАВРІВ**

Розвиток інформаційного суспільства, що характеризується підвищенням ролі інформації та знань, створенням глобального інформаційного простору, випереджаючим зростанням обсягів інформаційних комунікацій, продуктів та послуг, призводить до трансформації як ефективних методів навчання, так і системи бізнес-освіти в цілому.

Серед методів навчання, що завжди потребували підвищеної уваги, роль яких значно зросла за останнє десятиліття, особливого значення набувають технології, здатні забезпечити перетворення результатів отриманої фундаментальної теоретичної підготовки на вміння та навички професійного виконання фахівця-практика, інтеграцію академічних і інноваційних підходів.

Переважна більшість таких технологій відноситься до так званих інтенсивних освітніх, застосовувані методи яких дозволяють моделювати реальні бізнес-процеси, виробничі відносини та ринкову взаємодію суб'єктів господарювання.